

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 41P/29/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7124204106
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kudlovská
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7124204106.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Zuzanou Kudlovskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, toho času C. D. E. F. G. H., H. X, I., zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Košice, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Staničné námestie 9, 040 01 Košice, dieťa matky J. B., nar. XX.X.XXXX, bytom I. – K. L., toho času na neznámom mieste a otca neuvedeného, za účasti navrhovateľov: M. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, I. a O. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, I., za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Košice II, v konaní o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a o nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

- Súd zrušuje ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Košice II, spisová značka 14P/71/2019 zo dňa 07.07.2020.
- Zveruje maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov M. N., nar. XX.XX.XXXX a O. N., nar. XX.XX.XXXX, ktorí budú vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, zastupovať ju a spravovať jej majetok v bežných veciach.
- Matka je povinná prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, a to počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku do budúcnosti.
- Styk matky s maloletou sa neupravuje.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

- Návrhom zo dňa 31.1.2024 sa navrhovatelia, starí rodičia maloletej z matkinej strany domáhali zverenia maloletej do svojej náhradnej osobnej starostlivosti.
- Svoj návrh odôvodnili tým, že navrhovateľ je ujom matky maloletej, ktorá je dcérou navrhovateľovej sestry. V čase umiestnenia maloletej do Centra pre deti a rodiny zabezpečovali navrhovatelia starostlivosť o svoje vlastné maloleté deti, preto sa nevedeli o maloletú A. postarať. S maloletou sa navrhovatelia prvýkrát stretli v októbri 2023, odvtedy sú s ňou v pravidelnom telefonickom aj osobnom kontakte. Počas vianočných prázdnin a následne v januári 2024 bola maloletá u navrhovateľov na návšteve na povolenom pobyte, odkiaľ nechcela odísť. Maloletá každé lúčenie s navrhovateľmi ťažko znáša, plače, nechce ostať v Centre. Maloletá chce bývať s navrhovateľmi, navrhovateľku volá mama, navrhovateľa oslovuje ujo. Navrhovatelia majú spolu 8 detí, 2 z nich sú maloleté. Aj deti navrhovateľov

majú k maloletej blízky vzťah, z jej prítomnosti v domácnosti sa tešia. Navrhovateľka pracuje ako asistent zdravia s mesačným príjmom cca 900 eur. Navrhovateľ je nezamestnaný, poberá spolu s manželkou príspevok v hmotnej núdzi, ich spoločný príjem je mesačne vo výške približne 750 eur. Navrhovateľ chodí na rôzne brigády, mesačne si tak vie zarobiť približne 200 eur. Navrhovatelia sú zdraví, nemajú žiadne zdravotné problémy, bývajú v nájomnom byte. Navrhovatelia chcú dať maloletej domov, ktorý nemá, keďže rodičia sa o ňu nezaujímajú. Matka maloletej žije v Anglicku, navrhovatelia nevedia kde presne, výživné na maloletú neplatí. Navrhovatelia sú toho názoru, že pre maloletú by bolo najlepšie, keby bola v ich osobnej starostlivosti, zabezpečili jej aj školu na Luníku IX, kam by mohla presúpiť.

3. Matka maloletej sa k návrhu na začatie konania nevyjadrila.

4. Zo správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny Košice zo dňa 7.5.2024 vyplýva, že maloletá pochádza zo vzťahu matky J. B. a otca P. B., nar. XX.X.XXXX, z ktorého vzťahu pochádzajú spolu 3 maloleté deti: Q. B., nar. X.X.XXXX, A. B., nar. XX.X.XXXX a P. B., nar. XX.X.XXXX. Otec uznal otcovstvo len k maloletému Q. a P. Matka sa toho času zdržiava v zahraničí na neznámom mieste, podľa dostupných informácií bolo voči nej dňa 21.1.2022 vyhlásené pátranie OR PZ Košice z dôvodu výkonu trestu. Rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 7.7.2020, sp. značka 14P/71/2019 bola maloletej A. nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Uralská 1, Košice. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 3.8.2020. Rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 25.5.2021, sp. značka 14P/67/2020 súd vyslovil, že maloletá A. B. je osvojiteľná. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 7.7.2021. Maloletá A. sa v starostlivosti centra pre deti a rodiny nachádza od 1.2.2018, kedy bol do centra umiestnený aj brat Q. B., ktorému bola ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny H. X, I. nariadená rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 31.5.2019, sp. značka 14P/240/2018. Posledné stretnutie biologickej matky s deťmi sa uskutočnilo dňa 22.10.2019. Dňa 23.11.2023 sa v priestoroch centra pre deti a rodiny konalo prvé stretnutie rodinného kruhu, ktoré bolo zvolané za účelom podpory kontaktov maloletých detí s príbuznými, ktorí o deti prejavili záujem. Navrhovatelia sa s maloletými deťmi stretli opakovane viackrát, nakoľko o to sami prejavili záujem a záujem o stretnutie s nimi bolo aj na strane maloletých detí, ktoré sa na manželov veľmi rýchlo citovo naviazali. Na každé jedno stretnutie sa tešia a deti prejavili záujem o pobyty u navrhovateľov. Tie sa realizujú pravidelne od decembra 2023 počas víkendov. Dňa 30.1.2024 sa konalo hodnotiace stretnutie rodinného kruhu, kde sa navrhovatelia vyjadrili, že častým kontaktom s deťmi, ktorý sa realizoval návštevami manželov v centre a víkendovými pobytmi detí v ich domácnosti sa medzi deťmi a navrhovateľmi vytvoril vzájomný vzťah a citová väzba, ktorá sa ďalej upevňuje a posilňuje. Úrad bol zo strany koordinátora SRK prizvaný na realizované stretnutia, na ktorých boli prítomné maloleté deti i navrhovatelia. Stretnutia sa realizovali v dňoch 23.11.2023 a 30.1.2024. Dňa 8.12.2023 bol úrad spolu s pracovníčkou centra prítomný v domácnosti navrhovateľov pri odovzdávaní maloletých detí A. a Q. na povolený vzdialený pobyt. Dňa 9.4.2024 úrad vykonal návštevu maloletých detí v centre. Úrad mal možnosť pozorovania správania detí a ich reakcií na navrhovateľov. Deti na navrhovateľov reagovali pozitívne, stretnutia s nimi sa nevedeli dočkať, v ich prítomnosti sa správali prirodzene, boli veselí. Deti vidia u navrhovateľov svojich náhradných rodičov, Ester navrhovateľku sama začala oslovovať mama, rada sa k nej túli a vyžaduje si jej pozornosť. Navrhovatelia vedia dostatočne sýtiť potreby detí a zahrnúť ich potrebnou láskou a opaterou. Úrad dňa 29.4.2024 vykonal sociálne šetrenie v domácnosti navrhovateľov. Rodina žije v 1 izbovom byte s podkrovím na adrese Podjavorinskej 10. Byt je plne a funkčne zariadený, rodina má v domácnosti zavedenú vodu a elektrinu. Hygiena a čistota domácnosti sú na požadovanej úrovni. Rodina má v domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie náhradnej osobnej starostlivosti o maloletú A..

5. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom navrhovateľov na pojednávaní dňa 8.8.2024, správami kolízneho opatrovníka a oboznámením sa s ďalšími listinnými dôkazmi doručenými do spisu.

6. Pojednávaní dňa 8.8.2024, sa zúčastnili kolízny opatrovník, navrhovateľka a navrhovateľ a tiež prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II, pojednávaní sa nezúčastnila matka maloletej, ktorá svoju neúčasť nijako neospravedlnila ani nepožiadala o odročenie pojednávaní.

7. Na predmetnom pojednávaní navrhovatelia zhodne uviedli, že na svojom návrhu trvajú. Maloletá bude od septembra navštevovať základnú školu Podjavorinskej 2 v Košiciach, teraz navštevuje ZŠ Jenisejskú, Nad Jazerom. Navrhovatelia majú podpísanú novú nájomnú zmluvu, ktorá sa stále uzatvára na dobu

určitú, na šesť mesiacov, platia si aj vodu na kartu a od septembra by sa mali začať riešiť nové byty, majú prisľúbené od starostu mestskej časti, že by mali dostať pridelený mestský byt trojizbový.

8. Kolízny opatrovník na predmetnom pojednávaní navrhol, aby súd návrhu na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti vyhovel, nakoľko je to v záujme maloletej. Kolízny opatrovník zároveň navrhol, aby súd vyslovil predbežnú vykonateľnosť rozsudku z dôvodu, že by maloletá mohla riadne od septembra nastúpiť do školy a aby navrhovatelia mohli vybaviť všetky potrebné náležitosti, nakoľko vzhľadom na to, že matka je na neznámom mieste a bude sa jej doručovať, môže nastať situácia, že rozsudok bude právoplatný až neskôr ako v septembri.

9. Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II uviedol, že nakoľko náhradná osobná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou navrhuje, aby súd návrhu vyhovel, nakoľko je to v najlepšom záujme maloletej.

10. Podľa ust. § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä:

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

11. Podľa ust. § 45 ods. 1 až 8 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a

rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

12. Na základe vykonaného dokazovania a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že je v záujme maloletej A., aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí sú schopní a ochotní sa o maloletú starať. Je jednoznačne v záujme maloletej, aby starostlivosť o ňu bola zabezpečená najbližšou rodinou, s ktorou má toho času, v dôsledku častých návštev maloletej v rodine navrhovateľov, vybudovaný pevný citový vzťah, v stabilnom rodinnom prostredí, v ktorom prosperuje, a v ktorom chce ostať natrvalo. Vzhľadom na skutočnosť, že matka maloletej nejaví o maloletú žiaden, resp. iba minimálny záujem, nachádza sa v zahraničí na neznámom mieste, je v záujme maloletej, aby starostlivosť o ňu bola zabezpečená tak, že bude zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí jej poskytnú stabilné a láskyplné rodinné prostredie vhodné na zdravý psychický a fyzický vývoj maloletej. Na základe uvedeného súd zrušil ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletou rozsudkom Okresného súdu Košice II, spisová značka 14P/71/2019 zo dňa 07.07.2020 a zveril maloletú do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

13. Podľa ust. § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Výživné zo strany matky maloletej bolo určené v minimálnej miere, a v súlade s ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine z toho dôvodu, že pomery na strane matky, ktorá je nezamestnaná bez evidencie na príslušnom úrade práce, pričom sa nachádza na neznámom mieste neumožňujú, aby súd určil vyššie výživné zo strany matky, pričom navrhovatelia ani nepožadovali, aby súd určoval výživné. Takto určené výživné bude matka povinná posilať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti prípadu, keď matka nejaví záujem o styk s maloletou(v prípade, že by mala záujem, navrhovatelia by jej v styku nebránili), súd styk matky s maloletou neupravoval.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Mestský súd Košice v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 CSP). Právo podať odvolanie nemajú účastníci, ktorí sa tohto práva výslovne vzdali.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne(odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.